

Jozef DE KESEL

Aartsbisschop van Mechelen-Brussel

Vraag je Jozef DE KESEL (68) naar zijn favoriete geneugten, verwacht dan geen gesprek over voetbal of sterren. Als ontspanning verdiept hij zich liever in een roman of historische biografie. „En vroeger ging ik vaker naar de film. Goede cinema kan in twee uur een wereld openen waar een theoretische tekst je nooit kan brengen”, zegt hij aan de vooravond van zijn eerste Pasen als aartsbisschop.

‘Nu beheerst structuur het debat, straks hopelijk weer de inhoud’

Jozefien VAN HUFFEL & Luk VANMAERCKE

Hij weet goed dat het geloof net als het leven onvoorspelbaar is, maar persoonlijk kende hij nooit grote twijfels. „Tot nu toe, God zij dank. Als een verdienste kan ik dat echter niet beschouwen, ik kan er achteraf enkel blij om zijn”, zegt Jozef DE KESEL. De aartsbisschop groeide op in Adegem en is gekweekt door de KSA, waar zijn geloof vorm kreeg. „Er was bijna niets in de gemeente dat niet parochiaal was.”

– Hoe kijkt u terug op uw studententijd?

In 1965 startte ik aan het seminarie, in 1968 belandde ik in Leuven. Alleen al tussen die twee momenten veranderde er ontzettend veel. De Kerk had het concilie achter de rug, dat mij als zestienjarige al bezighield. Tegelijk was haar plaats in de samenleving plotseling minder vanzelfsprekend. Veel seminaristen haakten af. Toch was er geen beter jaar om aan theologie te beginnen dan 1968, in een tijdperk van grote Franse en Duitse theologen.

– U gaf lang les, werd bisschop in 2002. Was u ooit onzeker over de richting van uw carrière?

Ik begon als hulpbisschop in Brussel met enige onzekerheid en angst. Ik kende er weinig mensen en kwam terecht in een tweetalige gemeenschap en een multiculturele context. De buitenwereld ziet vooral dat je ver geraakt bent, maar verantwoordelijkheid dragen, is niet altijd eenvoudig. En kon ik daar nog overleggen met de aartsbisschop, nadien in Brugge niet meer. Ik betaalde er leergeld, in de omgang met seksueel misbruik. Toen ik begon, bestond de commissie-Adriaenssens niet meer en de parlementaire commissie was nog niet gestart, maar ik moest wel handelen. Ik onderschatte de kwetsuren die misbruik veroorzaakt.

Hoe sommige media toen mijn persoon en mijn integriteit in vraag stelden, sloeg bijna de grond onder mijn voeten weg. Wanneer ik mijn mening geef over euthanasie, dan is het goed dat daarover debat ontstaat, maar naar de voorpagina's waarop ik toen als bisschop van Brugge prijkte, kon ik nauwelijks kijken.

Nadien waren er de opvangpunten van de bisdommen. Ik ontmoette ieder slachtoffer aan het eind van het traject. Niet alle verhalen zijn hetzelfde, maar het aange-

Jozef De Kesel: „Hoe media mijn integriteit in vraag stelden, sloeg de grond onder mijn voeten weg.” © Frank Bahn Müller

dane onrecht is verschrikkelijk. Kinderen hebben geen verweer, kunnen amper over het misbruik praten. Enerzijds is het moeilijk te begrijpen dat priesters hun macht zo misbruiken, anderzijds weet ik goed dat we niet beter zijn dan anderen.

„Het verrijzenisgeloof begint niet bij het lege graf, maar in de ontmoeting”

– Welk onrecht vindt u daarnaast stuitend?

Armoede blijft wereldwijd het grote probleem. Mensen belanden in een neerwaartse spiraal waar ze op eigen kracht niet uit raken. Gisteren zag ik nog beelden van vluchtelingen, in de regen aan de grens tussen Griekenland en Macedonië. Straks breken er ziekten uit, het wordt niet minder dan een humanitaire ramp.

De Kerk heeft een dubbele taak op dat vlak. Door het evangelie te verkondigen, doet ze aan bewustmaking en strijdt ze tegen onverschilligheid die ontstaat als

mensen een hoge graad van welstand hebben. Het evangelie brengt een andere geest binnen. Daarnaast moet de Kerk ook zelf initiatief nemen. Niet als parallel ministerie, maar vanuit het middenveld moet ze haar verantwoordelijkheid opnemen. Christenen willen meebouwen aan een meer menswaardige samenleving. Daarom willen we als Kerk ook niet louter verwezen worden naar de privésfeer.

– Wat betekent Pasen voor u?

In Pasen komt alles samen. Ik kan het verrijzenisgeloof en het Godsgeloof niet afzonderlijk zien. God is een God van leven en blijft trouw aan alles wat Hij in het leven roept. Met Pasen vieren we dat God alle negativiteit overwint, alle kwaad en onrecht, alles wat naar de dood leidt. De verrijzenis van Jezus is het hart van het geloof. Nooit zullen we de diepte ervan volledig begrijpen. Een aantal pakkende Bijbelverhalen laat ons met weinig woorden echter aanvoelen hoe het verrijzenisgeloof begint: niet zozeer bij het lege graf, maar uiteindelijk in de ontmoeting met de Levende. Er zijn de Emmaüsgangers.

„Wij hadden zo gehoopt”, is de teneur, tot ze een vreemdeling ontmoeten. En er is Petrus die tot driemaal toe ontkent dat hij Jezus kent. De verrezen Christus vraagt hem vervolgens geen uitleg, geen verantwoording, maar stelt alleen die ene vraag: ‘Hou je van Mij?’ En Hij draagt hem op om een herder te zijn voor zijn schapen.

– Uw termijn als aartsbisschop loopt tot 2022. Wat wil u graag bereiken?

We moeten vandaag onze structuren hervormen, want de oude waren berekend op een samenleving die in haar geheel christelijk was. Daar mag het echter niet eindigen. De nieuwe structuren moeten ons helpen om onze eigenlijke zending beter te vervullen: de verkondiging van het evangelie. We hebben in de Kerk dus ook nood aan een meer inhoudelijke aanpak en een meer inhoudelijk debat. Wat mij betreft een debat over een open, maar overtuigende Kerk.